

శ్రీ రస్తు

వేశ్యానైజ ప్రవర్తనతారావళి
చీత్తూజ్జిల్లా నారాయణవనం
పురమునయుండు మ-రా-రా-శ్రీ
ముత్యాల రామాంజులు నాయుడు
తృతీయ కుమారుడగు
డాక్టర్ - పార్థసారథి నాయుడు
చేరచియింపబడి.

మ-రా-రా-శ్రీ-మద్గురువగు

శేతుపాకులగరంకవి-మునిరాజుగారిచే
గణితదోషములులేక పరిష్కరింపబడియె,
శారదాముద్రాక్షరశాలయందు
ముద్రించి ప్రకటింపబడియె.

౧౯౩౩ - సం ||

డిశంబరు నెల ౧౬ తేది-శుక్రవారం త్రయోదశి

కృష్ణ స్వామి.

క || లక్షణశాస్త్రములెరుగక | దాక్షాయణి కరుణ
 వడసి తారావళిగా | నిత్యేపముగా జెప్పితి | సాక్షిగనైక
 ముడిపరులం సర్వకౌరకై || * * *

శ్రీ రస్తు.

వేశ్యానైజప్రవర్తన తారావళి.

సీ॥ శ్రీగణనాథుని స్థిరముగానేనెంచి భారతీదేవిని ప్రస్తుతించి । కమల నాఘనకు నేకరములు ముకుళించి నుమశరహారునకు స్తుతులొనర్చి । వ్యాసవాల్మీకాది వరకాళిదాసునకు వందనములు శేసివసుధలోన । విత్తంబుకైమాసమిచ్చిపొందెడి వేశ్యాకాంతలమాములు గౌరవములు ॥

గీ॥ తేటతెల్లంబు శేషువాగాటి మెరయ । శ్రీరమానాథ సంతతాశ్రిత సఘేత । వకుళనారాయణ వసేశవరవిభాష । విభవ నిజితదేశేశ వేంకటేశా ॥ ౧ ॥

సీ॥ పల్లవాధకులతో భాషించి తేవాకు చల్లనిమాటలు కొల్లబుచ్చి । పుల్లనులరగజేసి మల్లరమ్మనుచును పల్లాపమునవారి సరస్వజెరి । యెల్లండిసూయుట వేబ్బులకొడ

(8)

కలు చల్లశేయగవలె సామిరేపు । తెల్లజరీబీరనల్లనిరవికె
బు । యిల్లుయెచ్చమునకుయేడుమాళ్లు ॥ గీ ॥ తెచ్చియి
చ్చితేని మెచ్చదనీపేరు । యనుచుబలుకువేశ్యలవనిలాన॥
వకుళ ॥ ౨॥

సీ ॥ నల్లకుక్కలయొచ్చు తెల్లపిచ్చుగపేగు అల్లసత్తును
జెముడు పుల్లనీళ్లు । నల్లపుష్పైతవేరు యిల్లాళిచెవిగుబిల్
జులపొరిముష్టిపండ్లరసము । నల్లకుక్కుటపిచ్చునరయం
గమదికొన్ని యరుదైనవస్తువుల్ నమరగూత్తి । ఆదివార
మునాడు అర్థమరేయిలో మూషకోదరమున ముదితజే
ర్చి ॥ గీ ॥ పుటముబెట్టినూరి పొసగించివిడెమియ్యు । వే
ళ్ళనొందువేడ వెత్తయెన ॥ వకుళ ॥ ౩॥

సీ ॥ సామిగానీవునా సరసకురమ్మని ప్రేమతోముద్దు
లుపెట్టిపెట్టి । కాయంబునీదిరా పాయంబునీదిరా న్యా
యంబువప్పకు నన్నువిడకు । మోహనాకారనీ మోము
చూచినవేళ యెట్టిదోవరహంబు పట్టలేను । నిమిషంబుని
నుచాసి నిర్వహింపగలేను తకకుచదీనడింమి తాళలేను॥

(౫)

గీ || యె నెడియన్యతలాల నాదరణములకు | సలరీద్రవ్య
బులిచ్చి చేడిరవనిజనులు || వకుళ

సీ || కాయంబుగానిన్ను కలకాలముసుబాయ కుండె
దననిపాలుకూడుముట్టి | మాయలచేవాని మందుమంత్ర
ములతో నింద్రియమొదలించి నిద్రబుచ్చి | వేరొక్కపురు
షుని వేట్కలనలరించి పండ్లిచ్చువానికి పంచచూపి | య
చ్చమిచ్చేవాని ముచ్చటలాలించి రూపాయచూపితే చాప
పరచి || గీ || కల్లువానినొక్క కంబడిపై జేర్చి | రత్తులమహి
మగరపు గాస్యముగను || వకుళ ||

సీ || పంచమజాలైన పలుగాకికొడుకైన మంచముప
రు పెత్తుమనుజుడైన | కుంటికురూపైన కూడిండు వా
డైన మానహీనుడైన మడ్డిడైన | కులహీనుడైనను గురు
ఘాతకుండైన జూదరియైనను చోరుడైన | కుష్టురోగైన
ను ముప్పెత్తువాడైన కట్టపుట్టములేని కఠిణుడైన || గీ || విత్త
మిచ్చువాని విశ్వమోహనునిగా | జూతుననుచువేళ్ళ జా
తి నాతి || వకుళ ||

(౬)

సీ | యిల్లాలినేలని హీననికిలనష్ట కష్టంబులండృతత
ష్టమెంతు | బుల్లతెగదినుటోకటి పిల్లలేనిది రెండు యిల్లు
పేరణుగుటల్ వినుముమూడు | చుటపక్కములుతన్జూచి
తిట్టుటగాల్లు నలుగురునవ్వుటల్ నవనినైదు | తల్లితండ్రు
లమది తగనొచ్చుటలునారు తనువుకృశించుట తలపనేడు||

గీ || అత్తమామలదుఃఖబుల్ లరయనెనిమి | దష్టకష్టం
బులూవేశ్య లనుగతంబు || వకుళ || ౭||

సీ || వాకిలితెసుక వచ్చువారలకునె నిచ్చెనగడెవలె ని
లిచిచూచు | వచ్చినమచ్చికె హెచ్చినచూపుతో కృచ్చికా
గిటచేర్చి కుస్తరించు | ముచ్చటలునుచూపుముద్దులకేకారు
గిచ్చుకొక్కలగిలిగింతబెట్టు | కుచ్చితమతితోడ యిచ్చలు
పుట్టించు పచ్చవిల్లుకొంప పంచచూపు || గీ || యిట్లువి
రిహాబ్ధి లోముంచి వెతలపెట్టి | కండ్రచూడని వెలయాం
డ్రకలయతగునె || వకుళ || ౮||

సీ || వావివరసలులేని వర్తనగలవార కాంతలభోగం
బు కంతగతము | చిత్తవృత్తివిషంబు చేష్టలుచిత్రముల్క

(2)

తైరగుణములుక పటబ్ధి వ్యామంబునహీనహీ నమ్మక
మనినాస్తే దాక్షిణ్యముహుళక్కి దయయుసున్న । దబ్బ
రలకు హెచ్చు తగువులకునుముచ్చు అలుకలుకులుకులు న
లవిగావు ॥ గీ ॥ యెన్నివిధములఱాచిన యేవ్యామంచు
యంచవలయును గణింలసంచు తెవిళి క వకుళ ॥ ౯॥

సీ ॥ సు కరీదుసుగాల సుంతరాముండైన యింగితమె
రుగనితడిగైన । దళవాయిగంగడు దాసిరిమంగడు యెరి
కలంగ డేవాదివాడు । తురకదూడేకలదొమ్మరవాడైన
మాలరజికుడైన మంగలైన । కల్లునింపుగదాగి కసువూ
ద్యుఖలుడైన పల్లుదోమనిమాడ్డి పాపియైన ॥ గీ ॥ యిట్టికద
హీనబులతోడ యింపుగాను । పొందివ్రవ్యమునాజిణంచు
పొలతులహాహా ॥ వకుళ ॥ ౧౦॥

సీ ॥ నరిళినతలకుబల్ నయమైనకప్పేళి కురులుకొప్పి
ఠిమలై సరులమ్మి । మా సలిమోముననూనె పసవుపూసి
యుగుంత దవడలకునుపెడెము దంచితురిమి । తెవులుచే
ప్రక్కలు తెగతిన్నయొనికి కరకతుమ్మాటచేకడిగియొత్తి

(౮)

వేళిభద్రము జేసి వింతచీరలుగట్టి కన్నవాని మోవిగదసిగ్రో
లి ॥ గీ ॥ తళుకు బెళుకులు చూపించిత త్తరమున । విత్తమా
ర్జించువేళ్యల విధములిట్లు ॥ వకుళ ॥ ౧౧ ॥

సీ ॥ తనతోడిసాటియా తరుణులు లేరని ఆటపాటలన
హంకారియగుచు । కూటికున్నదటంచు కూర్చొనిలేవక
మోటుమాటలుకొన్ని మేటిపరచి । నోటపలుకచులోని తీ
టగోకుచుచెడ్డ నోటికంపునకగరు తేటపరచి । కుతినిపా
డమీద కుసుమశాల్వయుగప్పి రాణించుపైతిణీరవికెదా
డిగి ॥ గీ ॥ గానయిటువలసేతురు గడియకొక్క సొ
గసుచూపుచువిటులసొక్కించిరయ్య ॥ వకుళ ॥ ౧౨ ॥

సీ ॥ వత్తులైకుచములు వురూగుచుండగా కంచుకంబు
నజ్జెర్చికదియగట్టి । మరునిల్లుఎండినబరుగుకై వడినుండ జ
రిచీరచుంగులుజారగట్టి । కనుబొమల వెంట్టుకల్ కాక
చేరాలిన కాటుకతోజాడ నీటుపరచి । వదలినదంతముల్

(౯)

నొనరంగబిగియించి కనుపడకుండపైకప్పమర్చి ॥ గీ॥బూ
టకముచేసి పురుషులబుద్ధిజెరచి । వలపుపుట్టెంటు రహాహా
యీవనితలవని ॥ వకుళ ॥ ౧౩॥

సీ ॥ యెల్లమ్మకీప్రోద్దుహొచ్చుపొంగలిపూజ మల్లెమొ
గ్గలచీరమాకుతేర । కొల్లాపురమ్మకుపొద్దుదండంబులు న
ల్లమేకలుకడవకల్లుతేర । దండుమా రెమ్మకుగండదీపమురే
పుపండినవడ్లన్నిపంపుమాకు । మంగళవారంబు మా రెమ్మ
జాత్రెకును పొట్టేళ్ళుమాటిని కట్టిపంపు ॥ గీ ॥ యిట్లుక్రి
వలపించిగొరిగించి హీతవుబెంచి । చట్లుచేతికియిత్తురుశా
శ్వతముగ ॥ వకుళ ॥ ౧౪॥

సీ ॥ సకలాధకములునవ్వు ముఖముతో రాదీసి దను
చేసి తాపిలువకుండు । పిలువలేదనితోంటిప్రేమతోవచ్చిన
కన్నెత్తిచూచి సంకటముగలిగి । నీవెవ్వడవుమరి నీకువే
రేమిరా మాయింటికినిరాను మరిపనేమి । చిన్నలపైగడి
గి చీరలువుతకరా అస్సవస్త్రములిచ్చి యాదరింతు ॥ గీ

(00)

యనుచుబలుకంగపోవకాళ్ళాడకుండు । మందుమాయ
అనుహమలే మందునహాహ ॥ వకుళ ॥ ౧౦ ॥

సీ ॥ కోటివరాళిచ్చి మాటనిల్పినగాని కూటికేలేదని
గొనుగులాడు । నూటికివకటైన మాటనిల్కడలేక పా
టిగాపేరొక్క ప్రక్కజేసు । మన్నధునైనను మళిపాతక
ట్టించి యుశికొల్పి యుండిన కనరుదీసు । యిచ్చినవెన్న
తానింటిగులాముగా పంచనుండువటంచు పలుకుచుండు ॥

గీ ॥ గానవేశ్యలభగములు గాజెబొంద । లీదలేరైరిమును
ముట్ట పాదుడెలిసి ॥ వకుళ ॥ ౧౧ ॥

సీ ॥ యొండ్లు వాకిండ్లమి యిచ్చినదిగ్రమింగి యేమి
చ్చినావని యెకిరొరించు । వెయ్యారులిచ్చినా వేడుకచూ
చేటి అయ్యలకద్దంటి నందకాడ । కుయ్యకిమొరబెట్టి చె
య్యెత్తిమొకిరొన పెయ్యెనముట్టకు పడనుటంటి । కియ్య
నినీపల్కు లేనధారలకుచు కయ్యముమానితి కలయువే

ళ ॥ గీ ॥ ననెడువారాంగనలమోహా మునమునింగి । దుః
ఖనరకంబులోతగలి చిక్కుబడిరి ॥ వకుళ ॥ ౧౨ ॥

సీ || పెండ్లాలుకట్టిన పీతాంబరంబులు ముక్కరబుగ
 డలు ముక్కపోగు | చీరలరవికెలు చిన్న పిల్లలసొమ్ముమా
 న్యమత్ గ్రామముల్ మహిషములును | మామిడితోవులు
 మరిసీటిభావులు గుగ్రముల్ గొర్రెలు గోగణంబు | ధనబా
 క్కిశంబులు ధాన్యకణజంబులు కొల్లజేసిరివెర్రి గొర్రెల
 గుచు || ౧ || యిన్నియునుదీసి మరలసీకున్నవాని | యిల్లు
 వెడలంగ ద్రొచ్చించిరయ్యనవిని || వకుళ || ౧౦ ||

సీ || పొట్టకుతినలేక బట్టకట్టగలేక యున్న సంపదల్లా
 నొప్పగించి | పట్టెమంచములమ్మి పాత్రసామానమ్మి క
 ట్టచీరలు రెట్టక డెమలర్మా | వట్టకన్న యునిచ్చి ముట్టజె
 ప్పిననైన మోదమందకనాని మోసపరచి ! ముష్టెత్తితెచ్చి
 మ్ము మునుపటివలె రాకు కష్టబుణ్ణోచితే కడపకాటు || ౧ ||
 ముట్టరాకుమంచు మోమటుశౌయుంగ | నక్కవలెనుచి
 క్కిబిక్కరించు || వకుళ || ౧౧ ||

సీ || ట్టుత్తుచేనంబలి దుత్తనాకీచయట్లు ఖరమెక్కమ

(౧౨)

క్రువ గలిగినట్లు । తలపాగకాలికి తాచుట్టు కొన్నట్లు
ఈతరాకేటిలో యీదినట్లు । తామ్రపాత్రలాదధి దాచి
పెట్టినయట్లు వోటికుండలో కూడువొండినట్లు । ఝడివాన
లోవుప్పు జమ జేసుకున్నట్లు పుల్లకంపైకంక్క పొల్లనట్లు॥
గి ॥ తెలియుమిటువలె వారకాంతలసుఖంబు ! తెలిసిమ
రచినచెడుదురు తెల్లముగను ॥ వకుళ ॥ ౨౦॥

సీ ॥ ఏటిబడ్డనమాను ఎండినిచ్చినయట్లు బల్గాలిలో
దూదిబరచినట్లు । గూదజారిన దానికొని తెచ్చుకున్నట్లు
క్షకుగంధంబుబూశినట్లు । మంటిగుర్రమునెక్కి మడుగు
లోదిగినట్లు తాచుపిల్లకంపాలు తాపినట్లు । మునగకొం
మనుపట్టి ముగురూగినయట్లు శనిబాధగలశిరి జేందినట్లు॥
గి ॥ వారకాంతలసుఖములు వహ్నిసమము । వారిమాట
లువినవిన వశముగాదు ॥ వకుళ ॥ ౨౧॥

సీ ॥ ఉప్పుకారమువులుసు పుల్లగడ్డలుహసువు వెచ్చమి
చ్చెడివశ్య వెంగడొకడు । అత్తరుపన్నీరు అగరుజవ్వా

(౧౩)

జిచ్చి గుత్తగావచ్చేటి కుజనుడొకడు । నత్తునాగరజుమి
కినాణ్యమానగలిచ్చు రచ్చలమారి వీరయ్యయొకడు । ప
ట్టుచీరెయ్యురవికె పైతాణిపావడ రంగుగానిడుగు జరా
తియొకడు ॥ గి॥ యిందరినిచాల సంతోషమొందజేసి । అం
దరితోద్రవ్యమూర్జింతు రతివలహహా ॥ వకుళ ॥ ౨౨॥

సీ ॥ మిద్దెపైపకుగులు అద్దములారూపు నిద్దురలోమే
లునెలతపోందు । నీరుగట్టినమాట నీటినిగ్గులతేట దండ
కాటవిభాట తరుణిమాట । కుదురుగానిలువని కుండగూ
నిభుజంబు నదిలోనిమాన్యంబు నాతిహితవు । వుందిమి
తోత్తులమిన్ను వుసలివాడిడుపరువు బధీరుండువినుపా
టిపణతిచెల్మి ॥ గి ॥ గనుకనిటువంటి కరణులీగణికలంచు ।
వదినినెరంగంగలేకయూ వువతతగునె ॥ వకుళ ॥ ౨౩॥

సీ ॥ వేణులైవెలయాండ్ర వేడుకలకుమెచ్చి విట్టవీగు
చువెట్టిగాత్రైలైరి । వుదనజనకునికాత్మ సదనమీసరక ప

రక్షవేశ్యానామ పఠనువైరి । వేదశాస్త్రాధికముల్వినప
 హించకవ్యర్థ ముగవేశ్యలకునొంగి మ్రొకుట-లిడిరి । దా
 రాసుతాదుల దాయలగానెంచి కోరివేశ్యలపంచ జేరం
 కొనిరి ॥ గీ ॥ కువలయమునందు మానవకుచ్చితులకుఁ
 ట్టిదుర్వారితలేలనా విధిలిఖించె ॥ వకుళ ॥ ౨౪॥

సీ॥ విషముష్టిచెటుకు వేట్కు-తోశర్క-రక్షీరముల్బో
 శీన చేరువిడువె । గొడ్డుగొడ్డుకుగడ్డి మడ్డికూ డిడినచో
 డుడెత్తుపాలైన బడ్డకిమనె । పూసరక్షేత్రముండేశినబీజ
 ముల్భాసిల్లి మొలచునేస్రబలముగను । కల్లుకుండనుకా
 శి గంగలోముంచిన వాసనవిడుచునే వసుధలోన ॥ గీ॥
 గానవేశ్యల గుణములు గరళసమము । ముట్టరాదని స
 ద్దుముల్ముట్టరైరి ॥ వకుళ ॥ ౨౫॥

సీ॥ మంటిగోడకునున్న మలచితీసినయెట్లు వీటిపెవె
 ష్యలువెలసినట్లు । పరుగెత్తిపివగును బట్టకోయిన యె

(౧౫)

ట్టు పొలికిసోవమ్ములు బెట్టి కులికినట్లు । మిండగానికేలంజ
ముండమోసినయట్లు పెద్దలనిందించి ప్రబలనట్లు । రోత
ముందరనిలచి రాయివేసినయెట్లు పాదుభావినజారిపడి
నయెట్లు ॥ గీ ॥ ఇట్టివిధమవి వెలయాండ నెంచిపొందు ।
విడువజాలరు యేమని నుడువవలయు ॥ ౨౬ ॥

నీ ॥ కళ్యాపువల్లరా కంచాలుగడగరా కాళ్లువినకర
కడవనీళ్లుతేరా । మణికండలనుగడిగి మంచినీళ్లు తేచ్చి
పంచతినైలుఅలికి పడకలెత్తి । పడకీళ్లువూడ్పరా పట్టె
మంచములెయరా పన్నీరుగంధలబు పదిలెపరుచు । తం
మపడిగెలుగడిగి తాంబూలమునుగూచ్చితట్టలకమరించుత
డవులేక ॥ గీ ॥ యిట్టిపనులుజేయించి హొంపవరిచి । సం
కజోలేలుయిచ్చిరి సతతముగను ॥ ౨౭ ॥

నీ ॥ వెలయాండన్నహంబు కలలోననెంచక పలుమా
రుపెద్దలపంచజేరి । విష్ణురావంబాళ్ళు వినుతింపగాకొరి

(౧౬)

దుష్టులతోపొందు దూరమొంది | వసుఖ్యానుభవమెంచి
ముదితలవృత్తులుసీసతారావళిగజేసినట్టి | పార్థసారథిక
విభాషలలోపల తప్పులుక్షమియించిమెప్పుగాంచి||గీ||ఇహ
పరంబుల పుణ్యసతీగర్తులొసగి | బ్రోచుటకనీవె కర్తవు
భువనవిసుత || వకంశ ||

౨౮||

వేశ్యానై జప్రవర్తనతారావళి,

సంపూణకము.

